ijverd had voor het Jodendom (vs. 13, 14). Daarna eerst, toen het Gode behaagd had Zijn Zoon in hem te openbaren, was hij geroepen, om dien Heiland door het Evangelie onder de heidenen te verkondigen (vs. 15, 16). En ook toen was hij niet »met vleesch en bloed te rade gegaan«, zelfs had hij niet eens terstond de Apostelen te Jerusalem bezocht, om hun leerling te worden, maar was hij eerst drie jaar naar Arabie gegaan en had daarna slechts een kort bezoek aan Jerusalem gebracht om Petrus te ontmoeten (vs. 17, 18). In dit verband genomen, kan ook hetgeen de Apostel in vs. 15 er tusschen in laat vloeien, dat hij, reeds van moederslijf aan afgezonderd was«, niet anders beteekenen, dan dat God hem toen reeds had afgezonderd tot dat ambt, dat hem later zou worden opgedragen. In dien zin wordt het woord *afzonderen* in het Nieuwe Testament meermalen gebruikt. Zoo in Hand. 13 : 2 waar de Heilige Geest zegt: »zondert mij beiden, Barnabas en Paulus, af tot het werk, waartoe ik u geroepen heb,« d. w. z. om het Evangelie aan de heidenen te verkondigen. En evenzoo in Rom. 1 : 1, waar de Apostel van zich zelf zegt, dat hij was »een geroepen Apostel, afgezonderd tot het Evangelie Gods«. Zoo moet het dus ook in Gal. 1 : 15 verstaan worden. En zelfs indien de daarop volgende woorden: »en geroepen door Zijne genade«, evenzeer zouden afhangen van het voorafgaande: »van moeders lijf aan«, zou dit niet anders willen zeggen dan dat hij van toen af geroepen was tot het ambt van Apostel, gelijk Jesaja in bijna dezelfde woorden getuigt van zich zelf: »De Heere heeft mij geroepen van den buik aan«, d. w. z. om zijn profeet te zijn.

Zoo belijdt de Apostel hier dus aangaande zich zelven, hetgeen ook een Jesaja en een Jeremia erkenden, dat God de Heere, al had Hij hem eerst op later leeftijd, als volwassen man, tot het ambt van Apostel geroepen, toch reeds van moeders lijf aan hem voor dit ambt had bestemd. In sommige nieuwere vertalingen wordt dit woord »afzonderen« dan ook weergegeven door »uitverkiezen«, wat op zich zelf ook niet onjuist is, mits men maar wel in 't oog houde, dat dit niet ziet op de uitverkiezing ter zaligheid, maar op de uitverkiezing tot het ambt. Zooals Christus ook tot de Apostelen zeide: »Heb ik niet u twaalven uitverkoren? En één uit u is een duivel« (Joh. 6 : 70). God de Heere had Paulus niet pas uitverkoren en bestemd tot Apostel, toen Hij hem bekeerde óp den weg naar Damascus, maar reeds van moeders lijf aan.

Nu kan dit natuurlijk niet slaan op het eeuwige raadsbesluit Gods, waarin de bestemming aller dingen is vastgesteld, want dan zou Paulus niet gezegd hebben »van mijner moeders lijf aan«, d. w. z. van het oogenblik af, dat ik in moeders lijf begon te bestaan, maar van eeuwigheid af. Het: van moeders lijf aan, toont, dat hier sprake is van een uitgaande daad Gods in den tijd, waardoor Hij reeds begonnen was Paulus voor te bereiden voor het ambt, dat hij later ontvangen zou, toen Hij hem formeerde in moeders schoot. Paulus was als kind niet een gewoon kind, maar bracht reeds van zijne geboorte af mede die zeldzame gaven van hoofd en hart, die hem later tot den grootste onder de Apostelen hebben gemaakt. Zoo was Paulus van zijne geboorte af door God toegerust voor dit ambt, en daarom zegt Christus tot Ananias van Paulus: »deze is mij een *uitverkoren vat*, om mijnen naam te dragen voor de heidenen« (Hand. 9 : 15). Zelfs behoeft hierbij niet uitsluitend gedacht te worden aan den aanleg, dien Paulus als kind mee kreeg, de gaven en talenten hem bij zijne geboorte geschonken, maar slaat dit evenzeer op alles, wat God in Zijn voorzienig bestel gedaan had vóór Paulus bekeering, om hem voor zijn ambt voor te bereiden; zijn geboorte uit Israel, het oude verbondsvolk Gods; zijn voortkomen uit een gezin van Pharizeën, waarin van ouder tot ouder God gediend werd en zeer strenge tucht werd gehandhaafd; de uitnemende opvoeding, die hij te Jerusalem in de school van Gamaliel ontving; zelfs zijn ijveren voor de voorvaderlijke inzettingen en toenemen in het Jodendom. Dat alles is onder de leiding Gods geschied; het heeft er toe bijgedragen, thetisch of antithetisch, om Paulus te maken tot wat hij als Apostel geworden is. Zoo had God van moeders lijf aan hem afgezonderd, bestemd en voorbereid tot zijn taak. Daarom was hij een »uitverkoren vat«, d. i., gelijk onze Kantteekenaren zeggen, een instrument of dienaar Gods, toen Christus hem riep. Zijne bekeering zette op dien Goddelijken arbeid de kroon, stelde al deze gaven en talenten in den dienst van Christus. Maar de pottenbakker had van meet af, toen hij uit dien klomp dit vat formeerde, het uitverkoren en bestemd om een vat der eere te zijn.

Of hieruit nu ook mag worden afgeleid, dat de Apostel Paulus reeds van moeders schoot af »het zaad der wedergeboorte« ontvangen heeft, gelijk Voetius het noemt, is niet met stellige zekerheid uit te maken. Van Johannes den Dooper weten we dat zeker, omdat hij van moeders lijf aan met den Heiligen Geest vervuld is geweest en die Geest, waar Hij in het hart komt, de wedergeboorte werkt. Bij een Samuel, een David, een Jeremia, mogen we dit evenzeer aannemen, omdat ze van hun vroegste jeugd af God gediend hebben en van een latere bekeering bij hen geen sprake is. Maar bij een Paulus blijft altoos de moeilijkheid, dat hij de gemeente van Christus vervolgd en verwoest heeft, dat hij de verzenen tegen de prikkelen geslagen heeft, dat hij gelijk hij zelf zegt, »een Godslasteraar is geweest, een vervolger en een verdrukker« en zich zelfs »den grootsten der zondaren« noemt (I Tim. 1 : 13, 15). Onze vaderen hebben dan ook, wanneer ze, in hun strijd met de Wederdoopers over de mogelijkheid der wedergeboorte bij kleine kinderen, op verschillende Bijbelheiligen zich beriepen, van wie uit de Schrift bleek, dat zij reeds als kind wedergeboren waren, daarbij nooit op den Apostel Paulus zich beroepen. En Voetius die in zijn Disputationes Selectae de vroege wedergeboorte van den Apostel Paulus aanneemt, doet dit niet op grond van Gal. 1 : 15, of andere teksten, maar omdat volgens hem bij de uitverkoren kinderen des verbonds de wedergeboorte altoos in de jeugd plaats vindt. Stelt men dezen algemeenen regel, laat men op dien grond zelfs Manasse, den goddeloozen koning van Juda, zelfs den moordenaar aan het kruis, van moeders lijf aan wedergeboren zijn, zooals Voetius doet, dan spreekt het wel vanzelf, dat ook Paulus van moeders lijf af wedergeboren moet geweest zijn. Maar dit alles rust dan op een onderstelling, die zeker niet uit de Heilige Schrift bewezen kan worden en waarover onze Kerken zich ook nooit zoo beslist als Voetius hebben uitgelaten. Toch plaatst het geval van den Apostel Paulus ons zeker voor een moeilijk psychologisch vraagstuk, dat met de eenvoudige ontkenning: een wedergeborene kan Paulus vóór zijne bekeering niet geweest zijn, want een wedergeborene kan niet datgene doen, wat Paulus vóór zijne bekeering gedaan heeft, niet opgelost is. Op dit psychologische vraagstuk moet daarom nog dieper worden ingegaan, omdat het niet alleen voor Paulus, maar even goed voor de bekeeringsgeschiedenis van andere »beroemde mannen uit de Christelijke Kerk van hoog belang is en tegelijk licht kan verspreiden over hetgeen we niet zoo zelden waarnemen bij de kinderen des verbonds.

Dr. H. H. K.

Voor Kootwijks scholen.

In hartelijken dank ontvangen uit het busje van Mej. V. te Amsterdam *f* 5. Vriendelijk verzoeken wij onzen scholen te willen gedenken.

Ds. J. H. HOUTZAGERS, *Voorzitter.*

Leestafel.

1. Dat het Woord Gods zijn loop hebbe! — Verslag van de 29ste Algemeene Zendings-Conferentie en van de Jaarvergadering van het Nederl. Bijbelgenootschap (13—16 Juni 1916) te Amsterdam. — Uitgegeven voor de Conferentie door den »Boekhandel van den Zendingsstudie Raad« te Den Haag.

In de Juni-maand van dit jaar is te Amsterdam de Zendingsconferentie verbonden met de Jaarvergadering van het Nederlandsch Bijbelgenootschap gehouden.

Van deze saamgevoegde vergadering verscheen dezer dagen het Verslag, 'n Boekje van VIII en 142 bladzijden, waarbij Ds. v. Wijk Jr., Secretaris van het Comité voor Nederlandsche Zendingsconferentie, die zich met de eindredactie belastte, teveus 'n Voorbericht schreef.

'n Boekje rijk van inhond en waarvan ik de lezing aan alle Zendingavrienden bijzonder kan aanbevelen.

De hoofdtitel is ontnomen aan 2 Thess. 3 : 1 *Broeders, bidt voor ons, dat het Woord Gods zijn loop hebbe.*

Het boekje vertelt eerst van de samenkomsten van het Ned. Bijb. Gen.

Van de vergadering van dat Genootschap, onder Voorzitting van den heer E. René van Ouwenwaller, in den namiddag van Dinsdag 13 Juni, toen Prof. Dr. Is. v. Dijk zijn rede hield over: Vermindering van innerlijk contact met den Bijbel en de oorzaken daarvan. Deze rede en de discussie, die er op volgde, vindt men op p. 3—15.

En dan vertelt het boekje van de Samenkomst met de Gemeente op Woensdagavond 14 Juni in de Nieuwe Kerk.

Het oorspronkelijk plan was, dat in die samenkomst Dr. H. v. d. Veen zou worden afgevaardigd door het Ned. Bijb. Gen. voor taalstudie en Bijbelvertaling naar Midden-Celebes. Doordat de boot vroeger ging dan men gedacht had en de heer V. d. Veen mét den heer P. Kuylman, die bestemd is voor het Secretariaat bij het Zendings-Consulaat, reeds naar Indië vertrokken was, moest dit plan gewijzigd.

Op blz. 21—34 vindt men de toespraken, naar aanleiding van Dr. van der Veen's uitzending.

Was deze eerst bestemd op het zendingsveld van de Utr. Zend. Ver. op N.-Guinea als taalgeleerde te arbeiden, maar ging hij, omdat, naar ook deze Vereeniging oordeelde, zijn arbeid als zoodanig, meer noodig was op het Zendingsterrein van den Gereformeerden Zendingsbond, naar Kanie Pao in Midden-Celebes, in verband met die omstandigheid werd eerst door Dr. E. Barger namens het B. G., daarna door Ds. G. H. Beekenkamp namens den G. Z. B. en ten slotte door Dr. J. A. Cramer namens de U. Z. V. in de samenkomst het woord gevoerd.

Aan den tekst van Dr. Baroek's toespraak 2 Thess. 3 : 1 is, zooals ik reeds mededeelde, de titel van het boekje ontnomen.

In de toespraak van Dr. Cramer vind ik op p. 32: »Waar de Zending mannen noodig heeft, die de taal en dus de ziel verstaan van het volk, waaronder zij arbeidt om den Bijbel tot het hart van dat volk te brengen, daar geeft het Bijbelgenootschap haar die mannen, door degelijke academische opleiding geschikt gemaakt voor die taak."

Droeg deze samenkomst alzoo, wegens de samenwerking van Bijbelgenootschap en Zending, een gemengd karakter, de verdere samenkomst waarvan het boekje gewaagt, draagt een meer bepaald Zendingskarakter.

Zoo die van Donderdag 15 Juni waarin Dr. Callenbach, evenals in vorige jaren, ook op deze Nederl. Zendings-Conferentie gaf zijn Verslag over den stand der Zending in onze Kolonien, en Dr. A. M. Brouwer, rector der Zendingsschool, sprak over: De Zendingsmethoden der Kerk. (p. 35—83). Zoo het eerste als het tweede stuk geeft van de daarin behandelde materie een voortreffelijk *aperçu*.

Na de pauze sprak Dr. J. G. Geelkerken over: Zending trots Wereldoorlog; Ongerijmdheid of Roeping? (p. 83—112).

Actueel onderwerp.

Specifiek zendingskarakter had ook de samenkomst van Vrijdag 16 Juni, (p. 112—142), toen de leden der Conferentie de gasten waren van de dames Willink van Collen op haar landgoed Gunterstein. Daar sprak eerst Ds. G. J. K. Verweys, predikant te Breukelen; daarna de heer H. Kruger van Aalst over Het Evangelie op Seram, die aldaar 15 jaar werkte en merkwaardige dingen omtrent het Animisme mededeelde.

Ook hier trof mij weer het bekende zeggen van de Animisten: *»een blanke is anders dan wij zijn en die ons plagen, hebben over 't toch geen macht"*.

Het Slotwoord werd gesproken door den bekenden zendingsman Ds. P. van Wijk.

Voor hen, die de dagen van 15—16 Juni te Amsterdam en op Gunterstein hebben meegemaakt, zal de lezing van dit Verslag de herinnering aan die dagen weer opwekken. Maar ook aan wie geen bezoekers zijn geweest van de Jaarvergadering en de Conferentie, waarvan dit boekje verslag geeft, is de lezing, wanneer zij in Bijbel en Zending belangstellen, ten zeerste aan te bevelen. Inzonderheid de toespraak van Dr. J. R. Callenbach kan de kennis der Zending, ook die van onze Gereformeerde Zending op Midden-Java, ten goede komen, en uit de rede van Dr. A. M. Brouwer mét de gedachtenwisseling die er op volgde en waaraan o.a. ook de oud-Minister Colijn, Ds. Dijkstra en Ds. Breukelaar deelnamen, is zeker voor onze Zendingsvrienden veel te leeren.

2. Kinderlectuur.

De uitgever G. F. Callenbach te Nijkerk zond ons ter aankondiging een aantal kinderboeken. Daaronder twee oude bekende, welke vóór jaren, door toen aankomende meisjes, die nu vrouwen en moeders zijn, met genoegen werden gelezen en die zij dan ook in nú vernieuwd gewaad (6e en 7e druk), gaarne in handen van haar dochtertjes zullen geven. Het zijn twee verhalen van wijlen den, ook als kinderschrijver zoo verdienstelijken auteur E. Gerdes: Rosa Fluweeltje en De Kanten Zakdoek, geïllustreerd door J. H. Isings Jr. Verder de niet minder bekende en veel gebruikte Bijbelsche Geschiedenissen aan kinderen verhaald door C. F. Schottlendreier, geïllustreerd. Vijfde druk. (Zestigste tot vijf en zeventigste duizendtal). En eindelijk een aantal kleurige en fleurige boekjes van Christelijke schrijvers en schrijfsters uit Callenbach's Zondagsschool-Uitgaven. Deze boekjes zijn, zoo naar vorm als inhoud, bijzonder geschikt, bij gelegenheid van het aanstaande Kerstfeest, ter uitdeeling op Zondagsscholen, en ook om door ouders aan hun jonge kinderen ten geschenke te geven.

Als Kerstgeschenken, hetzij in het gezin of op Zondagsscholen, kunnen niet minder ook dienst doen de boekjes die J. M. Bruijn's Boekhandel en Uitgevers-Mij., te Rotterdam, ons ter aankondiging toezond.

Er zijn onder die voor kleineren bestemd zijn, en niemand minder dan onze romancière Johanna Breevoort, die ook voor kinderen weet te schrijven, leverde voor deze rubriek zelfs viet boekjes. Maar ook zal, wie voor de grooteren iets zoekt, hier zijn gading vinden. Naast twee historische verhalen, een van Verhorst en een van Alcock, vindt men er zelfs Bunyans Christen-Reize naar de Eeuwigheid.

3. Scheurkalenders.

Gaarne vestig ik ook, nu het jaar ten einde spoedt, de aandacht op de ons, door de Firma Oosterbaan en Le Cointre te Goes, toegezonden Scheurkalenders.

Het zijn er twee.

De Olijftak met als ondertitel Onze Kleine Vertrooster; en Wandtekstkalender.

Tekst en uitleg op de blaadjes van het blok zijn van beiden gelijk; de schilden verschillen. Dat van den eerste, een voorstelling bevend van Jes. XI : 6, is wat rijker gestoffeerd.

Ook deze Christelijke Scheurkalenders zijn zeer geschikt ter uitdeeling op de Zondagsschool.

G.

Officieele Berichten.

Kort verslag van de vergadering der Classis Breukelen, gehouden 9 November 1916.

1. Opening der vergadering op de gebruikelijke wijze. Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd.

2. De notulen der vorige vergadering, alsmede die van twee buitengewone vergaderingen, worden gelezen en goedgekeurd.

3. Behandeld wordt een bezwaar tegen de wijze van samenroeping eener buitengewone vergadering. Besloten wordt, dat men zich bij de samenroeping van een classicale vergadering stipt zal houden aan de bestaande classicale regelingen.

4. De stukken van Ds. De J., die 't beroep naar K. aannam, worden gespprobeerd.

5. De Zendingsdeputaat doet eenige mededeelingen; vooral trekt daarbij de aandacht: a. de besproken arbeid onder de Chineezen op Java, die, als daartoe wordt overgegaan, meerdere steun der classis vragen zal; b. het bouwen van een hospitaal.

6. Ingekomen stukken: o.a. een schrijven van de cl. Winschoten inzake de eervolle loamaking van Ds. K. Voor kennisgeving aangenomen.

7. Rondvraag volgens art 41 K. O. a. Een voorstel inzake de regeling naar Art. 13 K. O. voor de Kerk van K. wordt aangenomen; b. De Kerk van T. ontvangt advies inzake een aanvrage om toelating tot 't H. A.; c. De kerk van V. vraagt 't oordeel der cl. in verband met art. 11; d. De kerk van Vr. doet mededeeling aangaande 't beroepingswerk.

8. Tot correspondent voor Th. Sch. en V. U. wordt aangewezen Ds. Hey, tot sec. dep. v. d. Zending Ds. Hey. Voor regeling vacaturediensten Ds. Aalberts, sec. Ds. Mulder. De overige depp. worden gecontinueerd. Tot Kerkvisitatores in 1917 worden aangewezen D. D. Hey, De Jager, V. d. Kamp en Mulder.

9. De consulentschappen worden gecontinueerd.

10. De vacaturediensten worden aldus geregeld: Te Nigtevecht Dec. D.D. Kruger en v. Loo, Jan. D.D. Hey en De Jager, Febr. D.D. Willemse en Aalbers. Te Loenen Vreeland Dec. V. d. Kamp en Koning, Jan. Visser, Aalberts, Febr. De Jager en Hey. Te Vinkeveen Dec. Mulder, Jan. V. d. Kamp, Febr. Visser.

11. Aanwijzing van de roepende kerk en tijd der volgende vergadering: Kockengen in Febr.

12. Rondvraag. Op een desbetreffende vraag, of de Partic. Synode reeds opgave en mededeeling heeft gedaan van de bestaande bepalingen wordt geantwoord: Neen.

13. Sluiting naar Geref. usantie door den praeses.

Op last der Classis
Ds. R. J. Aalberts,
loco-assessor.

Kort verslag van de vergadering der classe Dordrecht, op Donderdag 9 November j.l.

Art. 1. Ds. G. M. van Rennes opent namens de roepende kerk van 's-Gravendeel de vergadering, laat zingen Ps. 46 en gaat voor in gebed.

Art. 2. De credentiebrieven worden nagezien. Alle kerken behalve Antwerpen, Brussel en Puttershoek zijn wettig vertegenwoordigd.

Art. 3. Het moderamen wordt als volgt geconstitueerd: Ds. Goslinga praeses, Ds. van Duin scriba, Ds. Kuijper assessor.

Art. 4. Alblasserdam vraagt bij instructie inlichtingen omtrent de bijdrage die het heeft te storten en te ontvangen naar artt. 11 en 13 D.K.O. Ds. de Jonge verstrekt de gewenschte mededeelingen.

Art. 5. Ingekomen: 1. een schrijven van een der kerken der classe als antwoord op een schrijven der vorige classicale vergadering omtrent de toenmalige afwezigheid van haar leeraar. De classe besluit een opheldrend schrijven te zenden; 2. een schrijven van de Particuliere Synode van Noord-Brabant en Limburg ter aanbeveling van den Evangelisatiearbeid in die provincien. Onder aanbeveling van deze zaak aan de kerken wordt dit schrijven voor kennisgeving aangenomen; 3. een mededeeling van de classe Winschoten omtrent eervolle losmaking van Ds. Knottnerus van Westerlee. Voor kennisgeving aangenomen; 4. de stukken aangaande de losmaking van Ds. Duin van de kerk van N.-Lekkerland. Hem wordt op de meest eervolle wijze ontslag verleend.

Art. 6. Rapport Zending. Verschillende kerken deelen mede, dat ze hare bijdrage voor den hoofddienst der zending met 10 pCt. hebben verhoogd. Enkele kerken doen blijvende mededeelingen omtrent verzamelende bijdragen voor de med. zending.

Rapport Kerkvisitatie. Gevisiteerd zijn de kerken van Alblasserdam, N.-Lekkerland, H.-l.-Ambacht, Sliedrecht en Zwijndrecht. In plaats van Ds. Duin wordt Ds. Rennes als secundus-visitator benoemd.

Rapport Consulenten. De classe adviseert de vacante kerken meer met haar consulenten te raadplegen.

Art. 7. Regeling Vacaturebeurten. Naar H.-l.-Ambacht zullen gaan in Januari Ds. de Jonge, in Februari Ds. Kuijper; naar N.-Lekkerland in December Ds. Meynen, in Januari Ds. van Rennes, in Februari Ds. Vonkenberg. De classe adviseert aan de vacante kerken als honorarium voor vacaturediensten te verleenen 1 pCt. van het predikantstractement benevens de reiskosten.

Art. 8. De rondvraag naar art. 41 D.K.O. levert niets op. De deputaat voor classicale collecten herinnert de kerken, dat op de Februariclasse door hem in ontvangst zal worden genomen de collecte voor het provinciaal weeshuis te Middelharnis. De praeses spreekt tot Ds. Duin een woord van afscheid hetwelk door dezen wordt beantwoord. De classe zal door een lid van den kerkeraad van Alblasserdam worden vertegenwoordigd bij het afscheid van Ds. Duin op 26 November e.k.

Art. 9. Als roepende kerk wordt aangewezen Hendrik-Ido-Ambacht.

Art. 10. De scriba gaat voor in dankgebed, waarna de praeses de vergadering sluit.

Op last der classe,
G. R. Kuijper.

Buitenland.

Engeland. Opening der „National Mission of Repentance and Hope".

De „National Mission of Repentance and Hope" is een veertien dagen geleden in Londen begonnen. Of de Dissenters er aan deel nemen, hetzij op eigen hand, of vereenigd met de mannen der Engelsche staatskerk, is ons onbekend. De ritualisten hebben getracht bij deze Missie hunne beginselen te propageeren, en wellicht heeft dit Congregationalisten, Methodisten enz. hijverig gemaakt om zich aan te sluiten aan de beweging, die ten doel heeft het Engelsche volk te brengen onder den indruk van den ernstigen tijd dien men doorleeft. De Ritualisten hebben zelfs het denkbeeld uitgesproken om in Londen en daarbuiten heilige beelden en crucifixen te plaatsen, gelijk men die in overwegend Roomsche landen aantreft. Dit heeft wellicht medegewerkt de Dissenters er toe te brengen, geen stappen te doen bij de leiders der Engelsche staatskerk om aan de National Mission deel te nemen.

De man die bij de National Mission het meest op den voorgrond treedt, is bisschop Dr. Ingram. Hij sprak op den preekstoel op de binnenplaats van de St. James kerk in Piccadilly eene rede uit om krachtig te getuigen tegen de onzedelijkheid, die gedurende de laatste twee jaren in Londen schrikbarende afmetingen had aangenomen. Hij wees er toen op, dat in veie kringen des volks hooge loonen verdiend worden, waardoor de zucht naar weelde toenam; dat de soldaten die van het front komen, te Londen aan groote verleiding worden blootgesteld; dat de duisternis waarin Londen gehuld is, aanleiding geeft dat er in straten en parken tooncelen worden afgespeeld, welke het Engelsche volk onwaardig zijn; dat directeuren van muschalls in de „promenoirs" hunner inrichtingen toelaten, dat jonge mannen slachtoffers worden van vrouwen, die daar niet moesten gevonden worden; dat in de bioscopen allerlei dingen worden vertoond die op de jeugd een verderfelijken invloed uitoefenen enz.

Hierna heeft Dr. Ingram, bisschop van Londen, in vereeniging met den bisschop van Kensington zich laten hooren in een open luchtmeeting in het bekende Hyde-park te Londen. Een wagen deed daarbij als spreekgestoelte dienst. Uit alle deelen van de wereldstad waren groote optochten naar het park gekomen. Voor het grootste gedeelte bestonden die uit vrouwen; ook geestelijken der Staatskerk waren daarbij vertegenwoordigd. Elke stoet werd voorafgegaan door een muziekcorps, terwijl men een aantal banieren, behoorende aan vele vereenigingen die met de Anglicaansche kerk in verband staan, droeg.

In zijn openingsrede zeide Dr. Ingram, dat het ieders plicht was de leugens te weerspreken, die ten doel hadden de kerk en de geestelijkheid bij het publiek in minachting te brengen. De grootste leugen was het, dat men den geestelijken verweet, dat zij wel den mond vol hadden van vaderlandsliefde en van den plicht om het land in de ure van gevaar te dienen, maar dat zij zelven zich aan dien plicht onttrokken. Dr. Ingram zeide, dat de geestelijken hunne zoons hadden gegeven. Acht zoons van bisschoppen hebben hun leven in den strijd voor het vaderland verloren, één bisschop zag zich zelfs drie zoons ontvallen. Wilde men Engeland tot een beter land maken dan het te voren was, dan moest het volk van Engeland teruggebracht worden tot Godsdienst en Kerk, waarvan het zich steeds meer afgewend had. De bisschop van Kensington sprak in denzelfden geest.

De meeting werd gesloten met het zingen van het volkslied door de duizenden, die met veel aandacht de toespraken der beide bisschoppen hadden gevolgd.

Met deze bijeenkomst was de veldtocht, dien de Mission gaat ondernemen, geopend. Mocht het beoogde doel eenigermate worden bereikt! Als alleen een dam opgeworpen werd tegen de toenemende verwildering die ook onder het Engelsche volk door den oorlog ontstaan is, zou er reeds stof tot dankbaarheid zijn.

Niet alle bisschoppen gaan met deze „Mission" mede. Dr. Chavasse, bisschop van Liverpool, schreef in een herderlijken brief aan zijn diocese: „De sterkste en beste mannen en vrouwen dragen hun hart niet op de tong; zij houden er niet van, hun diepste en heerlijkste gevoelens in het publiek uit te spreken. Ieder voor zich wendt zich in stilte tot God." Maar wij zijn er van overtuigd, dat wanneer de belijders des Heeren in Engeland er over denken als Dr. Chavasse, men kan afzien van elke poging om het Engelsche volk terug te roepen tot de wet en de getuigenis. In de binnenkamer moet er gestreden worden, maar die dit recht doet, kan op den duur zich niet onttrekken aan de kracht van de woord van den Christus, die gesproken heeft: „die Mij belijden zal voor de menschen, dien zal Ik ook belijden voor het aangezicht des Vaders, Die in de hemelen is."

N.-Amerika. Billy Sunday in Detroit.

Billy Sunday, de evangelist, wien zekere excentriciteit niet kan ontzegd worden, en over wien Dr. van Lonkhuyzen eene critische beschouwing gaf, is in deze dagen in de stad Detroit (Mich.) bezig, om op de hem eigen manier te evangeliseeren. Met *de Wachter* zijn wij van oordeel, dat, zoover wij kunnen nagaan, Sunday bouwt op het fundament van Jezus Christus. De vuurproef zal uitmaken of hij op dit fundament bouwt hout, hooi of stoppelen, of goud, zilver en edele steenen.

Billy Sunday wil in geen stad werken, tenzij de leeraars der verschillende Prot. Kerken hunne medewerking verleenen. Dit geeft hem al dadelijk een sprong vooruit. In Detroit hebben honderdtwintig Kerken hare medewerking toegezegd. En opdat Sunday een zoo groot mogelijk gehoor zou kunnen toespreken, heeft men een tabernakel gebouwd, die *f* 100.000 kost en plaats biedt voor 10.000 hoorders.

Het is opmerkelijk, dat al deze Kerken de handen ineen geslagen hebben om deze som bijeen te brengen en het optreden van Billy Sunday voor een groote menigte mogelijk te maken.

Gemengd Nieuws.

Na drie en een halve eeuw. Het is bekend dat de Roomsch-Katholieke kerk door middel van de Missie der Jesuïeten voor drie honderdvijftig jaar in Japan heeft gearbeid. In het begin der 17de eeuw was deze er in geslaagd, de helft van de Japanneezen te bekeeren. De regeering was gunstig jegens haar gestemd. Eene menigte kleine vorsten waren openlijk tot de Roomsche Kerk overgegaan. Het scheen dat geheel Japan Roomsch zou worden. Op eenmaal maakte zich echter een razende woede van „de geheele natie, meester: de vorsten, de regeering, het volk, de bekeerlingen zelfs, gingen samen spannen om alle Portugeezen en alle Roomsche missionairs te verjagen of meedogenloos om te brengen. Alle schijn of schaduw van eene Roomsche kerk in Japan verdween. Toch is het opmerkelijk, dat zoo nu en dan iets openbaar wordt, waaruit blijkt dat er wat, al is het weinig, van den arbeid der Jesuïeten in Japan is blijven hangen. Zoo wordt het volgende medegedeeld.

Drie jaar geleden werd een jonge Japannees, die in Tokio studeerde, tot het Christendom bekeerd. Toen zijn oudere broeder, het hoofd der familie, dit vernam, schreef hij hem dat hij niet meer als familielid beschouwd werd, doch dat het hem vergund werd zijn nabestaanden nog eenmaal te bezoeken om hun vaarwel te zeggen. De jonge bekeerling begaf zich daarop naar zijn bloedverwanten. Het bleek hem daar dat zijn familie in een verbitterde stemming tegen hem verkeerde, waarin hij geen verandering brengen kon. Daarover bedroefd, begaf hij zich naar zijn kamer en zocht troost in het gebed. De andere broeder was in de kamer daarnaast en toen hij zijn broeder het Onze Vader hoorde uitspreken, liep hij naar hem toe en sprak:

»Wat zegt gij daar?"

»Ik bid het Onze Vader"

»Waar hebt gij dit geleerd?"

»Het is het gebed van alle Christenen. Elken Zondag wordt het in de Kerk gebeden!"

Tot zijn verbazing deelde hem zijn broeder mede, dat hun vader hem het gebed op zijn sterfbed geleerd had.

De vader had hem gezegd, dat hij niemand zeggen mocht dat hij het kende, maar dat hij stervend het aan zijn oudsten zoon moest leeren, die het weder aan zijn erfgenaam moest overleveren. De stervende vader had hem ook een doos gegeven waarin een oude roenkrans en een Nieuw Testament in de Latijnsche taal. Het bleek dat sedert de vervolging der Roomsche missionairs, in de Japansche familie het Onze Vader van vader op kind was overgedragen, zonder dat men echter iets van zijn beteekenis verstond.

Winckel.

Voor Kinderen.

VERLOREN DOCH NIET VOOR ALTIJD.

IX.

Van huis.

Met lust aanvaardde Wulfert zijn nieuwe taak en in den aanvang liep alles voortreffelijk.

Hij was met hartelijkheid bij den professor ontvangen, en had zich voorgenomen de vriendelijkheid te vergelden door trouw zijn plicht te doen. De twee leerlingen die in 't bijzonder aan zijn zorg waren toevertrouwd, waren zachtzinnige kinderen, gemakkelijk te leiden, en weldra ontstond tusschen hen en den leermeester een hartelijke vriendschap. Al waren ze ook te zwak om een school te bezoeken, toch niet om te leeren. En in hen bleek de waarheid van hetgeen vader Cats zegt:

Het leeren moet niet zijn gedwongen:
De lust moet zitten in den jongen.

Ook met de andere kinderen kon Wulfert best omgaan. Nu en dan nam hij deel aan hun spelen. Vaak hielp hij hen bij hun werk. Zoo kwam het dat Wulfert geen de minste moeite had met zijn leerlingen. De professor die eerst scherp had toegezien hoe het ging, kon weldra zijn kinderen gerust aan den onderwijzer overlaten.

Deze zijnerzijds verblijdde zich niet weinig zulk een huis gevonden te hebben, en nam zich ernstig voor de hoop die zijn ouders koesterden, te vervullen. Werkelijk scheen het daartoe te zullen komen. De hoogleeraar die Wulfert nauwlettend gadesloeg, verbaasde zich in stilte over de min gunstige berichten die hem ter oore waren gekomen, en begon die als overdreven te beschouwen. Immers de jonge man was steeds vriendelijk, hulpvaardig en bruikbaar voor allerlei. Dit bracht de professor op de gedachte om Wulfert tot zijn secretaris aan te stellen, en hij had er vooreerst geen spijt van. De brieven werden met zorg geschreven en geregeld verzonden. En toen bleek dat het onderwijs min-